

Szenzációs tökéletes rádiók

Bruckner Elemér

műszaki cégnél (a Melegkútnál) kaphatók
12 havi részletre is
Tekintse meg kirakatomat

Díjtalanul bemutatja
régí rádióját becseréli
Kelemen Márton

Kelemen utca 11 szám

Kedvező részletfizetés

Kapható részletfizetésre is.

Deutsch Albert

kft. rádió és villamossági vállalatánál
Kárász-u. 7. Telefon: 18-71.

Előnyös csere. Díjtalan bemutatás.
Raktárról szállítja:

Markovics Szilárd

műszaki vállalat Szeged, Tisza Lajos-körút 44. sz.

Kapható:
METEOR

Villamossági és Csillárgyár egyedárusi-
tásánál. Kárász-u. 11. Telefon 33-76

Kerékpárosok

Elsőrendű kerékpárokat engedményes ár-
ban részletre adom. Gumikat alkateszke-
most filléres Szántó Sándor nál
Arány-kaphat Szeged, (Kiss D. József) Kárász-u. 2.

Őszi divatcipők, iskolacipők nagy választékban legolcsóbban Zsurkó cipőüzlet Kossuth L. s.-ut 6.

Tömörítsük földbérlo szövetkezetekbe a szegedi kisbérloket

(A Delmagyarország munkatársától) Az el-
mult évben nagy feltűnést keltett a Mélykúti
Hitelszövetkezet egyik gazdasági jelentése,
amely arról számolt be, hogy Mélykúton a ten-
gertermés holdankénti átlaga 30 mázsá volt,
ugyanakkor az országos átlag alig érte el a 12
mázsát.

A lapok hosszasan foglalkoztak akkor
ezzel a feltűnéssel keltő terméseredménnyel s
megállapították, hogy ezt a hatalmas termést
a mélykúti földbérlo szövetkezet munkája ered-
ményezte. A gazdasági szakemberek, a hivata-
los világ és az egész magyar gazdaságszadalm
fölfigyelt erre a szövetkezeti munkára: köny-
vek, tanulmányok jelentek meg a földbérlo
szövetkezetekkel kapcsolatban. Az általános
vélemény az volt, hogy mindaddig, amíg a
gyökeres földbirtokpolitikai reform meg nem
születik, átmeneti megoldásnak ez a módszer
látszik legalkalmasabbnak.

Mélykúton a földbérlo, néhányholdas kis-
egyszemélyi összeálltak, szövetkezetbe tömör-
ültek érdekeik védelmére és a föld gazdaságo-
sabb kihasználásának, a termés fokozásának
érdekében. Amíg egyenként éppen a kis föld-
bérlet miatt nem tudtak volna sem megfelelő
közlekedni, sem olyan munkát kifejtetni
a földön, amely a saját szükségleten kívül na-
gyobb tételű kereskedelmi forgalomra adhat
módot a termésseladás tekintetében, addig így
az atomokra szétaprózott földbérleteket egye-
sítve, úgynevezett földbérlo szövetkezetekbe
tömörülve mindaz a kérdés egyszerre megold-
ható lett. A földbérlo szövetkezet mint egysé-
ges nagyobb birtok szerepelt minden tekintet-
ben akár közlekedés felvételéről, akár a közös
munkáról, akár a bérösszeg kifizetéséről volt
szó. Az erre vonatkozó adatokat bőségesen fel-
dolgozták abban az időben a lapok és az ezzel
a kérdéssel foglalkozó könyvek és tanulmá-
nyok. Hosszú volna minden adatot itt felsor-
olni, a végeredmény — az egész országban
egyedülálló termésátlag — még ma is minden
más adat nélkül igazolja azt, hogy a földre-
form megszületéséig maguk a kisbérlok, a ke-
vésföldű gazdák életbeléptethetnek olyan refor-
mot, amely ha csak átmeneti megoldás is, min-
denestre olyan megoldás, amely biztosítja a
kisbérlok jobb megélhetését, érdekeik fokozot-
tabb megőrzését és a bérlet földeknek a lehető-
ségek szerinti maximális kihasználását.

Földbérlo szövetkezet Szegeden

A földbérlo szövetkezetekkel Schandl Ká-
roly „Földbérlo szövetkezetek Magyarországon”
című munkája és Péter Ernő dr. „Földbérlo szö-
vetkezet a magyar földbirtokpolitika szolgálá-
tatában” című legújabb megjelent könyve
foglalkozik kimerítően. Felsorolják ezek a
munkák mindazt az előnyt, amely a földbérlo-
szövetkezetek útján úgy a bérlo, mint a bérbe-
adó szempontjából adódik. Nem orosz mintára
született kollektív rendszerről van szó, hanem
arról, hogy a kisbérlok önálló munkásságuk
minden színét megőrizve együtt dolgoznak,
hogy könnyebben kivegyék a földből azt az
összeget, amely a bér kifizetésére, saját ellátá-
sukra és a termelés további biztosítására szük-
séges. A közös munka közös felelősséget te-
remt s így természetes, hogy a szövetkezetbe
tömörült bérlok fokozottabban ügyelnek arra,
hogy minden egyes bérlo szövetkezeti tag maxi-
mális munkateljesítményt nyújtson, mert ezt
kívánja meg a közös érdek, ezt kívánja meg a
föld. A lehetőségek szélesebbre tárulnak, hi-
szén a gépek beszerzése tekintetében például
már óriási nyereség mutatkozik; nem kell min-
den kisbérlonek külön-külön megvásárolnia a
termés fokozása szempontjából szükséges gaz-
dasági gépeket, — amelyet egyébként önállóan
és egymagában nem is volna képes —? a szö-
vetkezetbe tömörült bérlok közös birtokában lé-
vő gépek felszerelése lehetővé teszik, hogy az
is géppel dolgozzék, aki eddig csak lassúbb
kézi erővel tudta megmunkálni a földet, amely
ilyen körülmények között természetesen nagy-
kevesebb termést hozott. Az eredményt a közös
hasznát szétosztják egymás között és ebből a
terméshozamból már könnyebb a bérösszeg ki-

fizetése. Mélykúton remekül prosperál. Kité-
nően működik a földbérlo szövetkezet, az or-
szág többi részén lévő szövetkezetek is kiváló
eredményt mutatnak föl s így önként adódik
a kérdés: nem lenne célszerű itt Szegeden is
földbérlo szövetkezetekbe tömöríteni a városi
földök bérloit?

Az átokháza — királyhalmi földbérlok szövetkezése

Szeged a maga 70.000 holdjával a nagy földka-
pitalisták közé tartozik. Ez a hatalmas birtok szét-
van tagolva, a kisbérloknak, a föld kisegyszem-
élyi tőmege él a szétparcellázott szegedi bir-
tokon. Ez a hatalmas birtok korántsem hoz annyit
a városnak, amennyi arányban állna a birtok nagy-
ságával. Nincs kellőképpen kihasználva a föld,
mert a kisbérlok minden igyekezetük ellenére sem
képesek annyit termelni, hogy egy városnak,
mint pedig önmaguknak biztosítani tudják a fize-
tés és ellátás kötelezettségét. Szétaprózódva, ato-
mokra törölve nem képesek úgy gazdálkodni a
bérloföldeken, hogy munkájuk kellő eredményt mu-
tathatna föl. Nemcsak a gazdáknak nagy gond
ez, hanem magának a városnak is. Hivatalos ki-
mutatás szerint egymillió pengő bérhátrálékkal
van megterhelve Szeged hetvenezer holdja. És ez
ellen nem lehet tenni semmit, mert hiába minden
eljárás: a bérloknak nincs pénzük s ha az egyik
a bérhátrálék miatt ki is esik, a másik hasonló
körülmények között veszi át a bérletet s ugyan-
gy nem tud majd fizetni, mint az elődje.

Olyan módot kell tehát keresni, olyan rend-
szert kell kiépíteni, amely legjobban biztosítja
— ha átmenetileg is — a bérlok és a város érdekét.
Egyelőre nem látszik semmi jele annak, hogy a
kormányzat gyökeres földbirtokreformot hajtana
végre, ezért a városnak és a bérloknak kell arra
törekedniük, hogy megfelelő intézkedésekkel össze-
hangba hozzák a birtok nagyságát és hozamát.
Erre szükségmegoldásként a földbérlo szövetkezet
látszik legalkalmasabbnak. Az átokháza — király-
halmi részen például 1600 hold földje van a vá-
rosnak. Ennek nagyrésze erdő és legelő, a meg-
maradt terület azonban bőségesen elég arra, hogy
emberi erővel megélhetéshez juttassa az ottani föld-
hözragadt bérloket. Sok olyan gazda van ott, aki-
nek már nincs több bérlete egy magyar holdnál;
lehetetlen elképzelni, hogy ez a gazda eleget tud-
jon tenni kötelezettségének a várossal szemben
és biztosítani tudja a saját megélhetését is. Ha
azonban ezek a kisbérlok összeállnak, földbérlo-
szövetkezetbe tömörülnek, akkor az egyesülés
folytán megnagyobbodott földön a közös munka
minden bizonnyal nemcsak azt eredményezi, hogy
a termést fokozni lehet, hanem azt, hogy idővel
nagyobb befektetések válnak lehetségessé annak a
tőkebizalomnak folytán, amely megnagyobbodott
és nagyobb termést hozó földdel szemben rövid
időn belül megmutatkozik. Ezzel biztosítva lenne
az, hogy a város mindenkor megkapja a bérössze-
get és biztosítva lenne egyben a kisbérlok emberi
megélhetése is.

Neumann Mór, gyermekorvos, testvérei, me-
nye, veje és unokái nevében mély faj-
dalommal tudatja, hogy szeretett hitvese
53 éven át volt hűséges élettársa

Neumann Mórné
SZÜL. AUSLÄNDER RÓZA

f. hó 27-én 78 éves korában, jobblétre
szendült. Drága halottunkat f. hó 29-én
délután 3 órakor kísérik a szegedi 12r.
temető cinterméből örök pihenőhelyére.
Nugodjék békével.

RÉSZLETRE

KESZ BUTOROK, elsőrendű kivitelben!
300 P sima hálószoba, 500 P finom külföldi
diófa, szép kombinált szoba.
600 P finom külföldi diófa tele hálószoba,
160 P konyhaberendezés.

KAKUSZI műasztalos, Kossuth Lajos út 5.